

GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

OPRACOWANY W ROKU SZKOLNYM 2016/2017
UCHWALONY PRZEZ RADĘ RODZICÓW W POROZUMIENIU Z RADĄ PEDAGOGICZNĄ
w dniu 13 września 2016r.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

PROGRAM WYCHOWAWCZY jest opracowany w oparciu o podstawy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa o systemie oświaty
3. Statut szkoły
4. Karta Nauczyciela
5. Konwencja Praw Dziecka
6. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
7. Normy obowiązujące w naszej szkole:
 - Jesteśmy kulturalni.
 - Pomagamy sobie nawzajem.
 - Szanujemy siebie oraz rzeczy i dobro wspólne.
 - Współpracujemy z nauczycielami i kolegami.
 - Konflikty rozwiązujemy bez przemocy.
 - Jesteśmy obywatelami.

Program wychowawczy sformułowany został w oparciu o wyżej wymienione dokumenty oraz wypracowane wspólnie przez społeczność szkoły normy, których przestrzeganie ma służyć przyjaznej atmosferze w szkole.

Nauczyciele w swojej pracy **wychowawczej**, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze fizycznym, psychicznym, społecznym i aksjologicznym);
2. rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
3. mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
4. stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych;
5. poszukiwali, odkrywali i dążyli, na drodze rzetelnej pracy, do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
6. uczyli się szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego, oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

- lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
7. przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
 8. kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów;
 9. respektowali normy społeczne;
 10. potrafili wykazać postawę empatii i toletancji wobec innych osób.

Program wychowawczy składa się z części zasadniczej określającej treści, cele i procedury osiągnięcia celów.

Część zasadnicza podzielona jest na bloki tematyczne:

- a) JA
- b) JA W SZKOLE
- c) JA I MOJA RODZINA
- d) JA I MOJA OJCZYZNA

Na podstawie programu wychowawczego wychowawcy określają harmonogram działań wychowawczych w rozbiciu na trzy lata.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

JA

TREŚCI	CELE	PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW
Poznaję siebie. Moja tożsamość	Uczeń: - poznaje samego siebie, - potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony, - podejmuje działania, by niwelować swe słabe strony, - posiada poczucie własnej wartości, - ma poczucie własnej tożsamości.	Autoprezentacja, udział w ćwiczeniach umożliwiających wsłuchanie się w siebie, wykonywanie kart obserwacji. Wykonywanie plansz swoich słabych i mocnych stron, planowanie zmian wewnętrznych, pracy nad sobą, prezentowanie swoich mocnych stron, umiejętności, zainteresowań. Pozytywne wzmacnianie uczniów, okazywanie im zadowolenia z dobrze wykonanych zadań.
Moje cele, pragnienia. Moja przyszłość	Uczeń: - potrafi nazwać swoje cele i pragnienia, określa sposoby i etapy ich osiągnięcia, - dokonuje wyboru zawodu, typu szkoły ponadgimnazjalnej, - planuje swój rozwój osobowy, - kształtuje umiejętność pozytywnego myślenia.	Kontakty z rodzicami uczniów. Wykonanie kart celów, ćwiczenia metodą „drzewa decyzyjnego” w podejmowaniu decyzji (ćwiczenia umiejętności podejmowania decyzji), stwarzanie okazji do podejmowania decyzji przez uczniów w sprawach klasowych, szkolnych. Prowadzenie doradztwa zawodowego.
To dla mnie ważne, ważniejsze, najważniejsze	Uczeń: - rozumie pojęcie etyka, moralność, - rozróżnia wartości, - zna obowiązujący i uznany system wartości.	Ćwiczenia wspomagające umiejętność rozróżniania wartości.
Moja hierarchia wartości	Uczeń prezentuje własny system wartości.	Wspólne budowanie systemu wartości metodami aktywnymi.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Jestem odpowiedzialny	Uczeń: - posiada poczucie odpowiedzialności za własne słowa, czyny oraz przyjęte zobowiązania.	Nakładanie na uczniów obowiązków i egzekwowanie wywiązywania się z nich.
Świat moich uczuć	Uczeń: - określa i nazywa uczucia, - dostrzega zewnętrzne objawy uczuć, - potrafi zapanować nad uczuciami gniewu, złości i lęku, - potrafi wyrazić te uczucia w sposób, który nie rani innych.	Udział w ćwiczeniach indywidualnych i grupowych kształcących umiejętność nazywania uczuć i mówienia o nich. Ćwiczenia w wyrażaniu uczuć za pomocą mimiki, gestu. Drama, scenki kształcące umiejętności wyrażania uczuć. Przeprowadzanie zajęć psychoedukacyjnych. Ćwiczenia relaksujące, odprężające, wspólne obmyślanie sposobu na obniżanie poziomu stresu. Zajęcia indywidualne z pedagogiem i psychologiem. Ćwiczenia pomagające w planowaniu i racjonalnym gospodarowaniu wolnym czasem.
Mój punkt widzenia.	Uczeń: - prezentuje własne poglądy, - potrafi bronić własnych poglądów, - zna zasady kultury dyskusji.	Ćwiczenia pomagające w opanowaniu kultury dyskusji. Zachęcanie uczniów do prezentowania i obrony własnych poglądów. Trening asertywności.
Moje prawa	Uczeń: - zna swoje prawa zapisane w Karcie Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka.	Lekcje wychowawcze oraz WOS-u - zapoznanie się z dokumentami Karty Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka.
Dbam o siebie	Uczeń: - przestrzega higieny osobistej, zdrowego trybu życia, - dba o higienę psychiczną i prawidłowy rozwój psychiczny, - planuje wolny czas.	Spotkania z pielęgniarką szkolną i lekarzem. Wyrabianie właściwych nawyków żywieniowych. Rajdy, zajęcia sportowe, kółka zainteresowań (teatralne, Gama 2, plastyczne, szachowe oraz przedmiotowe). Dożywianie (bezpłatne obiady, śniadania). Bezpłatne podręczniki. Organizowanie opieki i pomocy materialnej.
Dbam o poprawność języka	Uczeń: - dba o poprawność polszczyzny.	Lekcje języka polskiego - eliminowanie wulgaryzmów z języka potocznego.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

JA W SZKOLE

TREŚCI	CELE	PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW
Poznajemy się	Uczeń: - zna imiona, zainteresowania, oczekiwania kolegów; - rozumie sens bycia z innymi ludźmi oraz docenia wartość przyjaźni, - potrafi określić cechy charakterystyczne przyjaciela.	Zajęcia integrujące grupę klasową. Udział w imprezach szkolnych, wycieczki integracyjne dla klas I. Pogadanki na temat przyjaźni na lekcjach wychowawczych.
Tworzymy grupę	Uczeń: - tworzy zasady pracy w grupie, - dostosowuje się do norm grupowych, - integruje się z grupą.	Wspólne opracowanie kontraktu klasowego, wybór samorządu klasowego. Ćwiczenia przełamujące onieśmielenie, budowanie zaufania. Udział w ćwiczeniach integracyjnych. Budowanie zgranego zespołu klasowego.
Profilaktyka przemocy i agresji	Uczeń: - zapoznaje się na lekcjach wychowawczych z zasadami i normami społecznymi, - uczy się analizować swoje zachowania, - poznaje konsekwencje wynikające ze stosowania agresji i przemocy.	Lekcje wychowawcze na temat agresji i przemocy. Rodzice otrzymują materiały wspomagające wychowanie: „Apel Twego dziecka”. Nauka toleracji wobec innych osób (emigrantów, osób niepełnosprawnych, itd.)
Współdziałanie	Uczeń: - potrafi komunikować się w zespole, - umie pracować zespołowo, - potrafi podejmować decyzje indywidualnie i zespołowo, - jest odpowiedzialny za pracę grupy.	Ćwiczenia doskonalące komunikację (np. aktywnego słuchania, wyrażania swoich uczuć) rozwijające empatię i zrozumienie. Prezentowanie swoich pomysłów na forum klasy. Praca w grupach. Organizowanie pomocy koleżeńskiej, imprez charytatywnych (np. WOŚP, Góra Grosza, itp.). Uczestniczenie w pracach szkolnych struktur samorządowych. Udział w projektach edukacyjnych.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Kształtowanie postawy tolerancji.	Uczeń: - potrafi pomagać innym, - jest wrażliwy na krzywdę innych osób, - jest tolerancyjny wobec innych poglądów religijnych i kulturowych.	Zapoznanie uczniów z przyczynami i skutkami nietolerancji. Rozwijanie empatii. Nauka gotowości niesienia pomocy innym.
Wychowanie patriotyczne	Uczeń: - uczestniczy w lokalnych uroczystościach patriotycznych.	Rozbudzanie uczuć patriotycznych i poczucia dumy narodowej. Zachęcanie do uczestnictwa w lokalnych i szkolnych uroczystościach patriotycznych. Pomoc w zrozumieniu pojęć „wolność” i „niepodległość”.
Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia.	Uczeń: - zna sygnały alarmowe, - potrafi i nie boi się udzielić pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego.	Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi. Nauka technik udzielania pierwszej pomocy – ćwiczenia na fantomie. Organizowanie ewakuacji w ramach próbnego alarmu.
Statut i struktura organizacyjna szkoły, program wychowawczy i profilaktyki	Uczeń: - zna swoje prawa i obowiązki, - zna statut szkoły i zwyczaje szkoły, - orientuje się w strukturze organizacyjnej szkoły.	Analizowanie statutu ze szczególnym uwzględnieniem WSO i wymagań przedmiotowych. Określenie wzoru estetycznego wyglądu gimnazjalisty i wzoru zachowań, odpowiedni dobór stroju do okoliczności. Interpretowanie zapisów WO, informacja o tym, „kto jest kim w szkole”, spotkanie z dyrektorem.
Moja szkoła	Uczeń: - zna historię i zwyczaje szkoły, - potrafi gromadzić dokumentację z życia szkoły i klasy, - współtworzy życie szkoły.	Zapozdawanie się ze szkolnymi kronikami i Złotą Księgą Absolwentów. Udział w spotkaniach z absolwentami. Współtworzenie szkoły i klasy, gromadzenie dokumentacji ikonograficznej. Organizowanie Dnia Edukacji Narodowej. Udział w imprezach kulturalno – szkolnych: uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego, uroczyste zakończenie roku szkolnego, pożegnanie absolwentów, otrzęsiny, wigilijki szkolne i spotkania świąteczne w klasach, zabawa walentynkowa, pierwszy dzień wiosny. Dzień Dziecka, Dzień sportu, cykliczne dyskoteki i konkursy.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Samorządność uczniowska	Uczeń: - ma możliwość wyboru przedstawicieli do Rady Uczniowskiej i pracy w niej.	Samorząd działa zgodnie z ustalonym regulaminem.
Techniki uczenia się	Uczeń: - potrafi określić własne źródła trudności w nauce, przezwycięża te trudności, - poznaje i doskonali techniki uczenia się np. zapamiętywania, notowania, sposobu odpowiadania, doskonali komunikację uczeń – nauczyciel.	Nauka dokonywania samooceny, rozpoznanie właściwego dla siebie sposobu uczenia się, ćwiczenia koncentracji uwagi, ćwiczenia na wyobraźnię, zapamiętywanie, ćwiczenia pamięci wzrokowej, ćwiczenia w komunikacji uczeń – nauczyciel i nauczyciel – uczeń.
Budzenie zainteresowań i motywacji do nauki	Uczeń: - ma świadomość celu i sensu uczenia się - rozwija swoje zainteresowania przedmiotowe, znajduje motywację do nauki.	Poszukiwanie i prezentowanie ciekawostek z przedmiotów, zachęcanie do spojrzenia na nie lubiany przedmiot z innej strony, prezentowanie ciekawych programów komputerowych z różnych przedmiotów, udział w konkursach przedmiotowych i innych np. recytatorskich, przeglądach zespołów artystycznych, ekologicznych, językowych (np. FOX), matematycznych (Kangur), regionalnych, turystycznych, plastycznych, BRD, zawodach sportowych.
Rozwijanie kompetencji czytelniczych	Uczeń: - wyrabia w sobie nawyk czytania.	Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych we współpracy z biblioteką szkolną i miejską. Przeprowadzenie lekcji poświęconej lekturom własnym gimnazjalistów. Promowanie czytelnictwa w czasie wyjazdów do Ośrodka Edukacyjno Rehabilitacyjno Wychowawczego oraz Domu Spokojnej Starości.
Włączenie uczniów niepełnosprawnych w życie szkoły	Uczeń: - potrafi wykazać postawę empatii wobec osób niepełnosprawnych.	Wdrożenie uczniów niepełnosprawnych do różnorodnych przedsięwzięć, projektów i imprez klasowych i szkolnych. Współpraca z OERW w Ustroniu – Nierodzimiu.
Poczucie współodpowiedzialności za szkołę	Uczeń: - szanuje mienie szkoły.	Dbłość o przydzielone klasy, szatnię. Pełnienie dyżurów klasowych.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Motywowanie ucznia	Uczeń: - jest nagradzany, - jest karany - systematycznie uczestniczy w zajęciach szkolnych.	Wyróżnienie wychowawcy wobec klasy, wyróżnienie przez Dyrektora wobec społeczności uczniowskiej, list pochwalny dla rodziców, nagroda na zakończenie szkoły, dodatkowe punkty ustalane w regulaminie zachowania. Upomnienie wychowawcy klasy, pozbawienie pełnienia funkcji w klasie, upomnienie lub nagana dyrekcji szkoły, ustne lub pisemne zawiadomienie rodziców, ujemne punkty ustalone w regulaminie zachowania, przeniesienie do równoległej klasy, zakaz reprezentowania szkoły na zewnątrz, zakaz udziału w imprezach szkolnych. Szkoła stwarza uczniowi możliwość poprawy, zgodnie z regulaminem oceniania zachowania: - każdą nieobecność uczeń usprawiedliwia do 7 dni od powrotu do szkoły, - nieobecności nieusprawiedliwione do dnia konferencji klasyfikacyjnej obciążają ucznia punktami minusowymi (-7pkt) za każdą godzinę, - godziny nieusprawiedliwione do dnia rozdania świadectw skutkują punktami ujemnymi w przyszłym roku szkolnym (dotyczy klas pierwszych i drugich).
Rozwiązywanie- konfliktów	Uczeń: - rozpoznaje problemy, konflikty - poszukuje rozwiązań, - podejmuje działania mające na celu ich rozwiązanie.	Ćwiczenia w rozwiązywaniu problemów. Udział w grupowym podejmowaniu decyzji. Ćwiczenie – rozwiązywanie konfliktów na drodze negocjacji – drama.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

JA I RODZINA

TREŚCI	CELE	PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW
Moje korzenie – ja i moja rodzina	Uczeń: - zna genealogię swojej rodziny, - ma poczucie przynależności do grupy – rodziny.	Wykonanie drzewa genealogicznego swojej rodziny, prezentacja członków rodziny w dowolnej formie.
Zadania rodziny	Uczeń: - rozumie pojęcie rodzina, - zna funkcje rodziny, - ma własną wizję idealnego domu (rodziny), - ma świadomość znaczenia więzi rodzinnych, dostrzega wzajemne relacje między członkami rodziny.	Dyskutowanie o funkcjach rodziny, wykonanie mapy mentalnej przedstawiającej zadania rodziny
Kontakty z rodzicami, konflikt pokoleń, kontakty z rodzeństwem	Uczeń: - ma świadomość odwiecznego konfliktu pokoleń, - kształci umiejętności dobrych kontaktów z rodzicami i rodzeństwem, - radzi sobie w sytuacjach konfliktowych.	Udział w dyskusji, odgrywanie ról, prezentowanie dramy, ćwiczenie zachowań asertywnych.
Autorytety rodzinne	Uczeń: - rozumie pojęcie autorytet, - ma świadomość znaczenia wzorców rodzinnych.	Tworzenie listy cech autorytetu matki i ojca, odwoływanie się do wzorców z literatury i historii.
Osoby starsze w rodzinie osoby niepełnosprawne	Uczeń: - rozumie pojęcie tolerancja, - kształci postawę szacunku wobec seniorów (babci, dziadka) i osób niepełnosprawnych	Wyjazdy wolontariuszy do Ośrodka Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Wychowawczego w Ustroniu-Nierodzimiu oraz Domu Spokojnej Starości w Ustroniu.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Historia i moja rodzina	Uczeń: - ma świadomość związku własnej rodziny z przeszłością, zna ciekawe wydarzenia z życia rodziny, np. z II wojny światowej lub stanu wojennego.	Przeprowadzenie wywiadu np. z dziadkiem na temat jego doświadczeń z okresu II wojny światowej lub lat powojennych. Spotkanie klasy z kombatantem wojennym jeśli jest członkiem rodziny ucznia.
Współdziałanie szkoły i domu w zakresie kształcenia i wychowania	Uczeń: - ma świadomość współdziałania szkoły i domu w zakresie harmonijnego rozwijania jego osobowości.	Spotkania z rodzicami, konsultacje i wywiady, prezentowanie programu profilaktyki i wychowawczego szkoły, poradnictwo dla rodziców.
Współpraca ze specjalistami w środowisku lokalnym	Uczeń: - ma świadomość jak działają różne instytucje.	Spotkania z policjantem, przedstawicielami Sądu Rodzinnego (kuratorami sądowymi), kontakty z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Cieszynie, Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej”, Świetlicą Środowiskową zorganizowaną przy Parafii Dominikanów w Ustroniu-Hermanice.
Akceptowanie siebie	Uczeń: - dostrzega swoje dobre strony, - zna poczucie własnej wartości, - akceptuje swoją pozycję w grupie, - dostrzega wokół siebie wzorce pozytywne.	Wykonanie kart samooceny, dostrzeganie dobrych cech w uczuciach i wzmacnianie pozytywnej samooceny.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

JA, MOJA OJCZYZNA, EUROPA, ŚWIAT

TREŚCI	CELE	PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW
Moja miejscowość i mój region	Uczeń: - zna historię i tradycje swojej miejscowości i regionu, - zna ludzi tworzących ich historię i dzień dzisiejszy, - potrafi wskazać ważniejsze instytucje i urzędy w najbliższym otoczeniu, umie ogólnie scharakteryzować ich działalność, - promuje miasto w regionie.	Udział w uroczystościach patriotycznych. Spotkania z ciekawymi ludźmi. Udział w imprezach społeczno – kulturalnych w swojej miejscowości i w regionie. Odwiedzanie najważniejszych instytucji, urzędów itp. Wyjścia do muzeów. Kontynuacja działania Szkolnego Koła Przyjaciół AK i współpraca z organizacjami kombatanckimi.
Przyroda mojego miasta	Uczeń: - dba o środowisko naturalne swojego otoczenia.	Udział w akcjach np.” Sprzątanie świata”. Udział w konkursach ekologicznych. Odwiedzanie Ośrodka Edukacyjnego „Leśnik”
Mój kraj	Uczeń: - zna najważniejsze wydarzenia z dziejów państwa i narodu, - kultywuje tradycje narodowe i kulturowe, - szanuje symbole narodowe, - rozumie znaczenie integracji Polski z innymi krajami Europy	Udział w obchodach świąt narodowych (Dzień Niepodległości, 3-Maja ...). Organizowanie wycieczek naukowych. Udział uczniów z życia kulturalnym kraju – wyjazdy do teatru, opery, operetki, filharmonii. Organizowanie klasowych i szkolnych imprez wg harmonogramu Rady Samorządu uczniowskiego. Wykonanie stroików świątecznych, pisanek wielkanocnych, strojenie choinek. Rozpoczynanie uroczystości szkolnych od odśpiewania hymnu. Udział w Dniu Europejskim organizowanym w szkole.
Praca dla innych	Uczeń: - zna organizacje, stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz innych, - dostrzega potrzeby w swoim środowisku, potrafi pracować na jego rzecz.	Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Wolontariat w fundacjach i stowarzyszeniach.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM NR 2 W USTRONIU
na rok szkolny 2016/2017

Realizacja programu opiera się na działaniach edukacyjnych, informacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych.

Ewaluacja programu zostanie przeprowadzona na podstawie obserwacji oraz ankiety.

Danuta Wiercigroch – Przewodnicząca Rady Rodziców
Joanna Iskrzycka-Marianek - Dyrektor Gimnazjum nr 2 w Ustroniu